

Reflexe hladomoru na Ukrajině 1932 – 33 v meziválečném Československu

Ukrajinská emigrace v ČSR

- Společně s ruskými emigranty tvořili Ukrajinci početnou komunitu v meziválečném Československu
- Podle údajů Společnosti národů z roku 1928 bylo **v ČSR 24 tisíc Ukrajinců**
- V povědomí české veřejnosti **ruská a ukrajinská emigrace splývaly**
- **Podpora ukrajinské emigrace v ČSR byla podstatně větší** než v dalších státech, v nichž se nacházela ukrajinská komunita
- To se projevilo především **v oblasti školství a kultury** (Ukrajinská svobodná univerzita v Praze, Ukrajinská hospodářská akademie v Poděbradech, Ukrajinská vysoká pedagogická škola M. Drahoňovské)

Formy protestu ukrajinské emigrace

- **Diplomatické formy protestu**

- Národní rada Ukrajinských žen v Praze („Hlad na Ukrajině“)
- Řeckokatolická církev v Polsku (Lvov)
- Ústřední svaz ukrajinských studentů (Praha)
- Svaz ukrajinských žurnalistů a spisovatelů v Praze
- Ukrajinské politické strany (socialistické)
- Kongres evropských národnostních menšin (Ewald Ammende)
- Společnost národů (76. zasedání Rady SN, předseda Johan Ludwig Mowinckel)
- Františka Plamínková
- Olherd Ippolit Bočkovskij („Hlad na Ukrajině“)
- Den žaloby a protestu 29. 10. 1933 – poslední říjnová neděle (Ústřední výbor pro záchranu sovětské Ukrajiny ve Lvově)

Johan Ludwig Mowinckel, Františka Plamínková

Otevřený dopis O. I. Bočkovského

Otevřený dopis prof. O. H. Bočkovského p. Ed. Herriotovi*

Vážený pane!

Vaše cesta do Moskvy tentokrát vedla Ukrajinou. Vy jste projel napříč touto zemí, osudem tragicky postiženou, ale Vy jste ji neviděl. Jinak nedovedu si vysvětlit nadšení, s jakým mluvil jste v Kyjevě a v Charkově o výhodnostech bolševického režimu. Měl jste radost, že jste se nemýlil, když jste to již před 11 lety předvídal ve své knize o S. S. S. R., knize, sepsané na základě svých dojmů po první cestě do této podivuhodné země v srpnu a květnu.

A přece jste se osudně zmýlil ve svém optimistickém posudku sovětského sociálního stavitelství, nejenom t e n k r á t e, nýbrž i zejména t e d, jestliže jste mohl veřejně projevit své nadšení, pokud se týče výhodnosti bolševismu v zemi, jež právě hane v agonii, naprosto jsouc vyhlášená šílenými pokusy moskevské rudé diktatury.

Vždyť právě v okamžiku, když jste se ocitl v sovětské Ukrajině, v Evropě je burcováno veřejně míněním na obranu hynoucí této země a v Paříži, na mezinárodní konferenci II. socialistické internacionály ukrajinské socialistické strany vystoupily s veřejnou výzvou k mezinárodnímu proletariátu, vyhlásíce jej k hromadnému protestu proti rozvratné politice sovětské okupační vlády na Ukrajině, jež směřuje k vyhubení ukrajinského národa.

Oušen, Vy jste neviděl hrůzy současného stavu věcí na Ukrajině, jako neviděl před Vámi nelidských utrpení v S. S. S. R. mnoho vynikajících cisinců, kteří navštívili tento bolševický »Mrtvý dům«. Takový už je zvláštní osud těchto očidivců: nevidí bezúšesně zoufalství sovětské skutečnosti a zároveň jsou nadšení planetárními předlady rudé Moskvy.

»Nůno pracovat! pro děti,« pravil jste v Kyjevě, »aby nemusily tolik trpět, jako my.« Zda lze něco na-

mitnouti proti těmto slovům!

Avšak jakou krvavou zranit vznikají právě v sovětské Ukrajině, kde rodiče pro hlad zabíjejí své děti a kde děti ve službách G. P. U. vydávají své rodiče do rukou katů, kde celé vesnice hromadně vymírají hladem a epidemickými nemocemi, kde smrt je poslední a jedinou nadějí miliónů vyřazených moskevskými okupanty za meze života.

V sídelním městě sovětské Ukrajiny, v Charkově, — podle zpráv časopisů — prý Vás uvítal nadšený dav lidí, přesto že byl hrozný liják. Nevím, kdo vítal Váš, vážený pane, v Kyjevě a v Charkově. Vím pouze, že nebyl to »voz populie bolševickým okupantem ztročené a oloupené Ukrajiny. Kdybyste chtěl slyšet pravý hlas ukrajinského národa, musil byste navštívit a spatřit vymírající vesnice Ukrajiny; musil byste spatřit Solovčocké ostrovy a místa debyšte navštívitě šalře a mučny bolševické lidodějské G. P. U., neboť tam lze jediné slyšet živý hlas ukrajinského národa, týraného a ubíjeného rudými katy.

Musil byste navštívit pak všechny hřbitovy anebo obyčejně příkopky, kde jsou zakopány tisíce ukrajinských inteligentů, sedláků a dělníků, popravených anebo zvěrsky utýraných pouze proto, že byli věrní národní tradici zápasu za svobodu a za raději země, než by uznali ztročení své vlasti sověty.

Představte si, vážený pane, že všechny tyto živé a mrtvé oběti bolševického teroru, jejichž jediným zločinem byla láska k vlasti a věrnost vůči svému národu, představte si — pravím — že všichni hromadně by vyšli Vám v ústřety. Nevím, zda prostory Kyjeva a Charkova vměstnaly by tento smuteční pochod. Spatřiv je a vyslechnuv dějiny jejich utrpení, jež jistě by překvapily samotného Danta, sotva byste měl odvahu mluvit s takovým nadšením o výhodnostech a pokrocích sovětského režimu. Neboť co platný

jsou všechny tyto bolševické »obry, vzorné komuny, kolchozy atd., jsou-li zbudovány za cenu takového nelidsky krutého teroru, hrozných obětí stýraných a umučených k smrti? Co jsou platny veškeré tyto technické vynálezenosti a pětiletky, které bjouolou obilni komoru Evropy přivedly do stavu hladomoru a lidodějství?

Hle, proč, vážený pane, Vaše slova pochvaly a obdivu pro bolševické výhodnosti na Ukrajině, jsou děsným rouháním, neslychanou blasfemií vůči majestátu nynějšího utrpení ukrajinského národa.

Neboť pochvalovatí bolševiky na sovětské Ukrajině teď, kdy tato nešťastná zem svíjí se v křečích předsmrtné agonie hladomoru, kdy Moskva zrušila již zbytky její politické samosprávy, kdy moskevský místopředseda v Charkově, Postyšov, otevřeně provádí svůj protukrajinský nástup, kdy Všeukrajinská akademie věd, kterou jste navštívil v Kyjevě, je úplně zardousena, kdy zapotatý ji ukrajinský slovník je považován za kontrarevoluční útok a vetezradu, kdy docela i ukrajinjští komunisté jsou na indexu a ukrajinjští bolševičtí předáci, těm a duši věrní myslenkám moskevské revoluční ideologie, jako na př. vynikající proletářský spisovatel Oľubov Povýj anebo starý spolupracovník Leninův, M. Skrypnyk, musejí demonstrovati sebe v a ž d a m i protestovatí proti hromadné a nucené »deukrajinisacii Ukrajiny sovětskou Moskvou — opakují — pochvalovatí a obdivovatí za takového okolnosti krvavou diktaturu. Stalhou na Ukrajině, je čimsi neuvěřitelně hrozným, co stěží lze nazvatí pravím jménem a co žádným způsobem nelze omluviti!

Avšak sovětská Ukrajina je spoutána řetězy bolševické poroby a vysílená protimoskevským obojem;

mlel a není schopná již veřejného protestu anebo docela snad soufalemléti t e m, kdož jsou na svobodě, Vědomi této poovníosti přímelo mne, ukrajinského publicisty k napěsní Vám, vážený pane, tohoto otevřeného dopisu.

Vaše vlast má zasloužilou tradici prákopníka a obhájce osobozenských snah probuzených národů, Velký Váš krajan, Voltairre, právě řekl, že »Ukrajina vždy toužila po svobodě. Ano, to je pravda. Tím vysvětlena je právě vidáci myšlenka ukrajinských dějin. Pro to zrovna Ukrajinu potírati její nepřítelé. Pro to katovský krutě mučí ukrajinský národ také bolševičtí okupanti. Za těchto okolnosti každé Vaše slovo počínající anebo nadšené pouze stenci jejich krvavý režim na Ukrajině, bude novým křebem do řadec osobozenských snah zařiva pohřebního ukrajinského národa.

Veškerá Vaše dosavadní vědecká, literární, veřejná a politická činnost, vážený pane, svědčí o tom, že jste vždy bojoval na frontě svobody. Je to právě t e d fronta, na níž Ukrajina zoufale krouží již od svého vzniku. Právě nyní Moskva chce definitivně začatovati a Ukrajinou, krutě popravující ji na křati jejích osobozenských národních snah. Nemáte býti dvou mínění o tom, že v tomto historickém souboji sympatie kulturního světa mají patřiti rdousené Ukrajině, nikoliv však sovětské Moskvě. Nedovedu si tudíž představití, že přítel a přítel Nosť Evropy, py chtěl by býti, třeba nahodným, podporou Moskvy v tomto krvavém spojnecem Ukrajinu.

Račte přimnouti, vážený pane, ujistěte mě dokonale učty.

H. O. Bočkovský,
Praha, 5. IX. 1933.

* Tento dopis byl původně uveřejněn 9. září 1933 ve Lvovském ukrajinském časopisu »Diloe«.

Formy protestu ukrajinské emigrace

- **Radikální akce**

- Organizace ukrajinských nacionalistů (OUN) – konference v Berlíně 1933
- Mykola Lemyk - vražda na sovětském konzulátě ve Lvově (21. 10. 1933)
- Demontrace ve Lvově
- Sabotáže OUN v Haliči

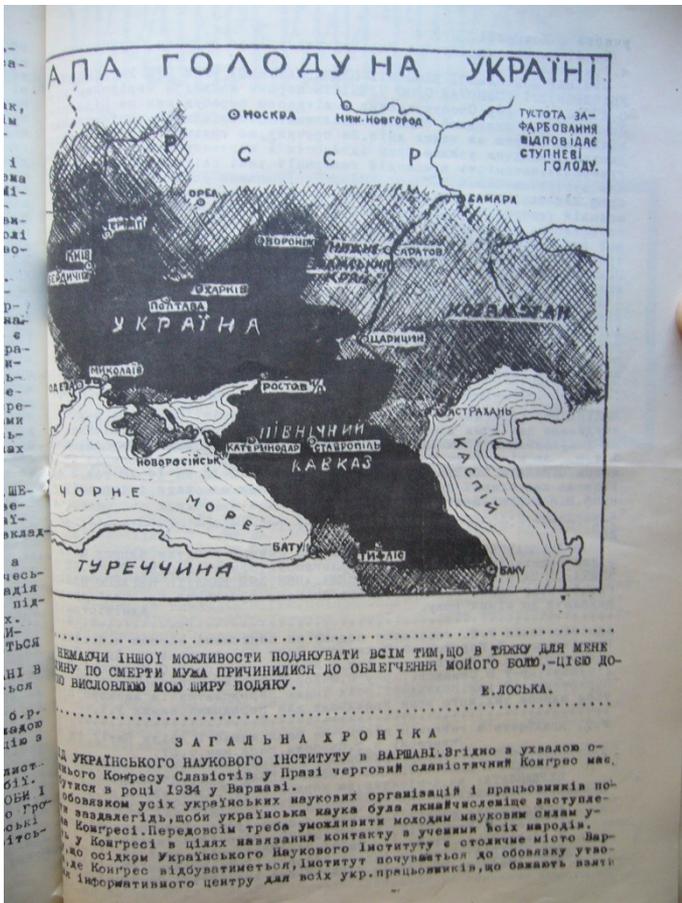
Mykola Lemyk

Ukrajinský tisk informující o hladu na Ukrajině

- **Tisk ukrajinské emigrace v ČSR**
 - *Інформаційний листок Української Громади в ЧСР (Praha)*
 - *Соціал-демократ (Poděbrady)*
 - *Український тиждень (Praha)*
- **Podkarpatoruský tisk**
 - *Українське слово (Užhorod)*

Український тиждень, Українське слово

Дня 3. п. м. давала Провіта в Білках виставу, пані Рутова замість повести своїх учнів із собою на виставу, щезла по обіді з інтернату, і учні не могли її попросити про дозвіл іти на виставу. В інтернаті була одна куховарка і ця — заступаючи на місце куховарки, заборонила учням іти на українську виставу. Хлопці однак подумали своїм дитячим розумом, що куховарка має варити в кухні, а не вести дисципліну над хлопцями, бо тоді булаб цілком непотрібною пані

інтернату, коли вона не в стані відучити дитячої душі й робить перешкоди, щоб діти з її інтернату не могли йти на виставу, яку дають їх брати, сестри, дають мовою, якою ці діти говорять? Чи це свідчить про її нелогічність здібности? 2) Коли куховарка розуміється, на яку виставу мають іти діти, а на яку ні, тоді шкода видавати гроші на настоятельку. 3) Пообов'язання дітей їх за провини з патрістичних причин — навіть у нас, на Підк. Русі, не приносить інтернатові Чеського Червоного Хреста чести.

Про голод на Україні.

Криціян Саєнс Монітор містить ряд дуже цікавих статей про голод на совітській Україні. Автором цих статей є Вільям Генрі Чемберлін, незвичайно талановитий американський журналіст, який протягом десяти літ був головним кореспондентом того часу в СРСР. В останньому часі перенесено його як кореспондента на Далекий Схід.

ранню селянських хат. Доки мої товариші вибирали самі ті хати, які ми мали відвідувати, то все приходилося стрігати в них місцевих комуністів, або ударників, на стінах висіли портрети Леніна, Сталіна, Калініна а на їх устах були більш або менш переконуючі записки їхнього вдоволення.

В другій статті (з заповіджених 18), з дня 28. травня пише він так про голод на Україні:

«Несподівано вибрав я сам увагадь першу стрічну хату та увійшов

— «Колгоспники перейшли цього року добру школу. Для деякого ця школа була без милосердя».

Др. Михайло Бряцкайко:

«Такими словами описав минулого літа всесоюзний староста Калінін положення на Україні та Півночному Кавказі.»

Пізнаймо свій край

«Коли злагоджено заборону для чужинських журналістів відвідування сільських околиць, тоді я сам мав нагоду переконатися, що означають в дійсності слова про «шкоду без милосердя».

Надходять літні ферії, час відпочинку, для тих, які духовно працюють. Головно підчас ферії багато наших людей виїжджає в чужі сторони й розуміється несе туди та лишає там свій гріш. Признаємо, що в деяких випадках є це конче потрібне задля здоров'я, але часто трапляється, що ідуть у чужину люди, які краще й ліше та дешевше моглиб відпочити й підкріпити своє здоров'я дома. Ми маємо багато прекрасних, просто чарівних околиць, що не мають собі рівних.

«Ніколи не забуду того, що я бачив в одному українському селі. Звались воно Жуки, приблизно 18 миль на північ від Подтави. Голова місцевого колгоспу та державний агроном, чи експерт, товаришили мені у відвіду-

Тут подаємо наприклад дуже позитивний

Pomoc trpícím krajanům

- **Výzvy a iniciativy**

- Ukrajinské organizace
- Theodor Innitzer
- Ewald Ammende

- **Konkrétní akce pomoci**

- Prozatímní výbor zástupců ukrajinských organizací v ČSR pro podporu hladovějících na Ukrajině
- Pražský pomocný výbor pro hladovějící na Ukrajině
- Pomocný výbor pro záchranu Ukrajiny ve Lvově
- Pomocné výbory v Černivcích (Rumunsko) a Bruselu

Česká společnost a hlad na Ukrajině

- **Zdroje informací o hladu v SSSR**

- a) Noviny
- b) Časopisy
- c) Rozhlas (Moskva x Dr. Jan Slavík)
- d) Film
- e) Svědectví krajanů
- f) Interní zprávy politických a hospodářských institucí

Noviny

- **Tisk agrární strany**
 - *Venkov, Svoboda*
- **Sociálnědemokratický tisk**
 - *Právo lidu, Moravský přítel lidu, Hlas lidu*
- **Lidovecký tisk**
 - *Lidové listy, Den, Lid, Pražský večerník*
- **Národněsocialistický tisk**
 - *České slovo, Moravské slovo, A-Zet*
- **Národnědemokratický tisk**
 - *Národní listy, Moravskoslezský deník, Polední ostravský deník*
- **Komunistický tisk**
 - *Rudé právo, Dělnická rovnost, Dělnický deník*

Noviny

- **Ligistický tisk (Národní liga)**
 - *Polední list, Večerní list, Nedělní list*
- **Ostatní a nestraničský (nezávislý) tisk**
 - *Lidové noviny, Národní osvobození, Moravský deník, Národní střed (živnostenská strana)*

Národní střed, Pražský večerník 1932

Bída a hlad v neúrodnějších krajích Ruska výsledkem pětiletky.

Sovětský list »Kolchoznik« (18.VI.) zabývá se velmi podrobně hrozným stavem některých, dříve neúrodnějších oblastí Ruska.

Hlavní představitelé kolchozů, jak list říká, stali se hříčkami v ruce kontrarevolucionářů a zapomněli prý na potřeby kolektiva, musí tedy nyní zasáhnouti GPU, aby učiněna byla definitivní přítrž všem spekulacím s vážným stavem hospodářským ruského venkova. Nejvíce potřeby jsou prý kolchoznicí ukrajinské oblasti, kde marně byste hledali alespoň nějakou sebelepší zásobu požitků. Gubernie chersonská vykazuje tak velkou úmrtnost poúživou, že komisiáři pro zdraví lidu v Charkově uznal za vhodné »přemístiti některé kolchozy (ovšem za doprovodu voláků GPU) do krajů méně obydlených, kde jsou četnější možnosti života.

Všude, kam přijdete na Ukrajině, píše »Kolchoznik«, ozývají se stesky a nářek na vedení hospodářského oddělení pětiletky.

Lid nevěřuje ani sborům »nejosvědčenějších pracovníků, jako Kyjanovského, Ozdžonkida a Čubara, přebá a za noci přepadává bohatší kolchozy, aby vzal alespoň něco otrub a nějakého psa neb kočku.

Při pohřbu, pokračuje dále zmíněný bolševický list, jakéhos mužíka, který se zabil z nedostatku nutné potravy blízko Oděsy, srotili se jeho známí a demonstračním průvodem táhli na okresní sověť, GPU je sice brzy rozehnala (šest mrtvých a deset těžce raněných), tím však od zla nebylo sovětskému obchodu nijak pomoheno.

Proč nepamatuje se v novém programu (nepu) na otevření volného obchodu v kolchozech, či snad nezáleží tovaryšům v Moskvě na bídě lidu na Ukrajině, táže se »Kolchoznik«.

Ukrajinský sedlák musí, a rád odevzdá vše,

ale za to chce, aby mu též byla dána možnost užítí sebe a svoji rodinu.

Děti pláčí a chtějí chleba, kde jej však vzít, když ani v nejlepších kolchozech není ani funt otrub, neb sena (z něhož dá se vařit odvar na místo čaje).

Víme všichni, pokračuje dále »Kolchoznik«, že tento stav jest přechodný a že naděje brzy doba plného blahobytu širokých vrstev, jak však ukonejšiti lid, který žije již těmito nadějami šest let?

Snad mohl by některý ze členů lovnarkomu podívati se na Ukrajinu, kde hlad i zoufalství hlodají národ a ničí desetitisíce obyvatelstva. — Zakažte volný obchod, vybijte všechny kontrarevolucionáře a spekulanty a dejte chleba oddaným i věrným straníkům (dle úřední sov. statistiky jsou jich 2 miliony, tedy i těm začíná se dařiti zle). Tak končí list svůj článek o »blaho-bytce venkovského lidu, v krajích, kde dříve nebylo zbrátek a kde pšenice považována byla za zlato kraje.

Dnes zde ubohý lid, jak dosvědčuje bolševický list, nemá ani otrub a sena.

Tam přivedla důvěřivý národ fantastická pětiletka tovaryšů, kteří v nakradených palácích, v pohodlných jízdách vymýšlejí si nové a nové metody, jak týrati ubohý, bezbranný lid ukrajinský. Ir.

Hrozný hlad v obilní komoře Ruska- Ukrajíně.

Zhoršení zásobování v SSSR. - Pasivní resistance dělníků.

Z Berlína, 15. června.

Se zásobováním je stále hůře. Dokonce i v Moskvě jsou fronty na chléb. Maso již přes dva měsíce není vůbec vydáváno, zelenina a ovoce není. Měrka bramborů (5 až 7 kusů) stojí tři ruble. S kolchozním obchodem nastal určitý příliv produktů, avšak ceny na trhu ani trochu neklesly. V různých podnikcích vzniká neklid vzhledem k nedostatku potravin. Odpovědný komunista, pohybující se ve »vyšších sférách«, vrátil se nedávno z cesty do metalurgické továrny na jihu a vypravuje, že ve špičkách komunistické strany jsou spory. Mnozí dokazují, že dělnictvo hladoví a dokud nebude zvětšeno zásobování, nelze mluvit o zvýšené produkci. Prudký pokles pracovní výkonnosti a hromadné nedocházení do práce jsou obvyklým zjevem. Jenom na nejdůležitějších stavbách, kde dělnictvo má zvláštní přiděly zásob a je pod zvláštním dozorem, je situace poněkud lepší. Možná říci, že zásobování je horší než loni v létě, kdy situaci zachránila »vobla« (ryba, plotice), která však letos skoro úplně zmizela s trhu. Zdá se, že letos nepomohou ani králíci, ani kolchozní bazary.

Dopisovatel »Socialističeského Věstníku« z Moskvy, praví: »Do začátku sklizně snad ještě vydržíme, budou-li však žně neuspokojivé, možno očekávati nový manévr k oslabení rostoucí vlny rozhořčení. Znovu je málo kovu, koksu, topiva, elektrické energie, stavebního materiálu atd. Zahájené práce v několika vysokých pecích způsobilo nedostatek koksu. Vzrůst těžby uhlí ve srovnání s minulým rokem zůstal daleko za vzrůstem spotřeby. Lze očekávati další zhoršení situace v dodávce topiva.

Toho všeho jsou si jistě vědomi mnozí národohospodářští znalci i komunisté, avšak málo kdo z nich se odhodlá k rozhodnému kroku. Všichni vyčkávají výsledků sklizně a podle nich vyřkne rozhodující slovo i Stalin. Prozatím jsou vyhlídky na sklizeň nepříznivé.

Zvlášť těžká je situace na Ukrajině, kde loňská neúroda a obilní rekvizice způsobily skutečný hlad. Dělníci reagují na nedostatek potravin pasivní resistencí, vynechávají docházku do práce, pracují málo a mnozí z nich poškozují stroje. Všeobecně je rozšířeno heslo: vydělávati si na přiděly, což znamená pracovati málo, když i přiděly jsou malé.

Polední list, Dělnická rovnost

Milliony zemědělců v sov. Rusku zmírají hladu

Rozsáhla i bohatá byla před válkou velká Rus! Zabírajíc celou šestinu plochy zemské, tento ohromný slovanský stát byl oblin komorou celé Evropy. Přes 200 000 Čechoslováků, jež politický tlisk rodných zemí Habsburgů vyhnal z jich domovů, našlo novou vlasť v Rusku. Dobře i kldně žilo se všem vstěhovalcům, nikdo si nemohl stěžovati na nový domov. Není proto divu, že není a nemůže nám dnes býti hostinec, že miliony ruských bratří hynou — hladu.

Za 15 let své existence komunistická vláda sov. Ruska kdysi bohatou a žirnou zemi úplně ozebračila a vyhla-

dovila. Miliony ruských rolníků z rozvrácených kolektivisací vesnic hladově a otrhání bloudí po celé zemi a každodenně po tisících umírají následkem systematické podvýživy. Lidodějství v guberniálních středních Ruska, v Povolží, na Ukrajině i severním Kavkaze bují v hroznější formě než v pověstném roce 1921. Tento hlad není však důsledkem neúrody a živelných katastrof. Rusko postihnulých, nýbrž přirozený následek systému komunistického otrockého kolektivního hospodářství. Ani největší úroda nemůže zachrániti Ruska od strážného hladu; může se tak státi jedině změnou celé dnešní hospodářské i ze-

mědělské politiky sovětské vlády. Od okamžiku zahájení kolektivisace zemědělství do dnešní doby bylo v SSR zmíněno 87 milionů kusů hovězího dobytka, 60% komi; ještě větší škůzla postihla ovce, drůbež a vepřový dobytek. Jako malá ukázka dnešního stavu postačí snad fakt, že měsíc staré posádky stojí dnes v SSR. 50 dolarů podle ofic. kursu sovětského!

Žádný traktor nemůže za dnešních okolností v SSR zameniti živé síly, již je třeba nejen k zpracování polí tam, kde nelze traktoru použít, na příkl. v horských a lesnatých krajích, v kamenité nebo bažinaté pdě a pod. Dobytku jeit však třeba i k zlepšení pody hnojem. Desetitísíce kilometrů rozské prostory nemohou býti hnojeny pouze umělými přípravky. Kromě toho, že není tažné síly, za dobu kolektivisace zmizen i starý tažný inventář, pole znečištěna pírem a vyssilena neplánovaným zpracováváním. Na dobrou sklizeň r. 1933 nelze se spolehnáti!

Osev v tomto roce proti roku lošskému jeit asi poloviční a použít k němu špatného zrna. Žádným povídáním rolníků na nucené práce a popravami komunistické vlády nemůže být donuciti pracovat. Nutno však to nějak dokazovat? Domníváme se, že nikoliv. Vždyť nejlepšími důkazy našich tvrzení jsou ohromné objednávky sovětské argentinského a kanadského obilí. Tyto objednávky jsou určeny pro města, aby aspoň na čas byly odvráceny hladové vzpoury dělníků. Rolníci jsou opět určeni k vymanění.

Hlad vyvolal v současné době ohromná povstání rolníků v poltavské, černigovské a kyjevské gubernii, v Povolží i v různých krajích Sibíře. Možná, že ještě jednou „lidová sovětská vláda“ kulometry donutí zeměděleci mlčet, ale doba užvatá a 150milionový národ chápe, co mu přinesl komunistický režim. Blíží se kvapnými kroky rozhodný okamžik a z rozvalin komunistického režimu povstane nová Veliká Rusko.

I my proto musíme velmi bedlivě sledovati poměry v sov. Rusku a v těžkou chvíli podat mu jako v roce 1921 pomocnou bratrskou ruku!

Pohádky o sovětském hladu bez konce.

Jenže nádenici těchto zpráv se nedohodnou a tak ještě neoschne tiskářská čern takové hrůzostrašné zprávy a již je zpráva jiným vyvrácena.

Čím více se šíří sympatie dělníků k SSSR, tím větší nenávisť k sovětským zachvacujícím lichvářům a vykořisťovatelům, tetelici se strachy o svůj nakradený majetek. Tak vedle socialistických občas i měšťácké noviny přinesou nějakou tu „zaručenou“ zprávu o pečených dětech, nebo umírání z hladu. Tentokrát přinesl orgán velkostatkářů „Venkov“ v sobotu 15. t. m. zprávu o „ruském hladu“, zprávu, že „Deset milionů lidí zemřelo hladem v Rusku za půl roku“ a že... „zatím co miliony lidí umírají, připravují se bolševici na nový dumping v příštích měsících, aby rozvrátili světové hospodářství“.

Vystihujete se závěru zprávy, čeho se špekula-

nti s lidskou bídou bojí? Laciného obilí — sovětské konkurence a proto musejí miliony lidí v SSSR umírat hladu, i kdyby nechtěli. Můžeme ujistit oběhce pravdy, že dnes takové zprávy již nepůsobí. Když je dělnici čtou, tak se tomu jen smějí.

Ale i příslušníci z měšťáckých řad tomu již nevěří, protože mají o SSSR věrohodné zprávy. Tak na příklad píše orgán hospodářských kapitánů „Hospodářská politika“ ve svém vydání 1. července t. r., že „v zálozích SSSR je napečeno 30 milionů vkladatelů (z nichž 13 milionů na venkově) s celkovým obnosem vkladů 1 miliard dvě rubla“. Z toho by vyplývalo podle Venkova, že lidé v SSSR nechávají svoje rublíky uloženy — nežli by je vybrali, raději umírají hladu. Je tohlo nějaká logika? Tiskovkáři psali měšťácké a socialistické noviny o tom, že v SSSR lidé hladu proto, že „málo vydělá, dostává malé přídělky a v veřejných obchodech, kde je všeho hojnost, j všechno drahé“. Nyni najednou je orgán kapitálistů usvědčuje ze lži a fíky, že v SSSR je mnoh střádala a jejich vklady obnášejí miliardu rublů. Když tedy v SSSR šetří hladově, proč pak u nás rovněž nešetří naši „nasyení“ nezaměstnaní!

Na nám nikdo ze strážců pravdy nevyšvětil, a všichni budou lhat o SSSR dále. Také pracující budou pokrocenou „pravdu“ o SSSR podle toho posuzovat.

Kdo lže, „Moravské Slovo“, anebo „Večerní Práva Lidu“, či snad oba?

Minulý týden napsalo „Moravské Slovo“, že bolševický ministr Skrypník prodal Ukrajinu Němcům. „Več. Práva Lidu“ ted píše, že to je výmysl, rozšířený z moskevských pramenů (1), který otiskly „některé bulvárni listy“. (Soc. dem. redaktoři, kteří přece dávno „spolupracují pro blaho dělnictva“ s nar. soc. kolegy, vjednou z nich dělalaj revolverové žurnalisty). Soc. dem. tisk odhalaj revolverový příčnu Skrypnikovy sebevraždy: lže tu „pravou“ příčnu Skrypnikovy sebevraždy:

Protože Skrypník potíral moskevský centralismus a bránil Ukrajinu a svůj národ před úplným vykrvácením a vyhladověním, byl Stalinovým pokyrem prohlášen za „nationalistu“, byl protest uštván Stalinovou družinou k smrti...“

Škoda, že nenapsali, že ho vlastnoručně otrávil sám Stalin. Jednou páni socialističtí redaktoři dělájí klidně napří, že pro nacionalismus ustřou člověka k smrti. To jen aby dělnici v osvobozené vlasť neporovnávali přelisi, jak bylo provedeno právo seburčení národů v SSSR a jak jej provádí kapitalistické státy. Stačí podvat se jenom na Slovensko a zemi za Karpaty.

Práce v čele menšinářské práce

ván nových provozních koncezí; když na straně druhé se nemolou staré udržeti při živoření, nedostatku, při kterém nemůže se uhlájeti ani to nejnultější.

Hostinská živnost by jistě mohla hodně mlrviť o tradici dělnického hnutí a všech vrstev lidových zde na severu. Takový náš hostinský byl vždy na místě, jednalo-li se o naše věci a o všeobecné požadavky, býti či ne!

Jinak tomu jeit dnes, neboť naše živnosti hostinské stojí přímo nad propastí v úplné bezradnosti a opu-

stěnosti od všech těch, kteří jeitě dnes plní svými návštěvami hostince nám cizí a kteřížto návštěvníci pozostávají právě z velké části z našich vlastenců, jejich hesla mají tvořiti zde na českém severu zásadu slov Palackého: „Svůj k svému — a vždy podle pravdy“.

Jsme také o tom plně přesvědčení, že tyto hostinské, nám cizí živnosti neprodělávají tak trapné obchodní kalkulace a zřejmé ztráty jako čeští hostinskí na severu, a aby byla míra toho dovršena, jsou i někdy opomíjeny a bojkotovány.

Členkrajclerská letadla mím

zjistiti původ těchto letadel, jež se vždy jeitě v noční tmuotě vracejí zpět, směrem k říšskoněmecké hranici. Jak se PTS. dovidá, učinily již

četnické úřady v tomto směru potřebný ná opatření a hlásemi na odpovědných úředních místech.

Národní socialista nebo „Nazi“?

V Rudolfově a Českých Budějovicích zplně funkcionář a důvěrník nar. socialistů Organizace zúčastnila se

Republikán contra komunista

Ve Zdikově na Šumavě zatčen byl četnickými místni vůdčným rolník D. F., poněvadž prý se dopustil urážky presidenta republiky a členů vlády.

Poslední hřbitov - konec pohřbi kosti ho kapitalismu.

do záv. rad vypovídají na dole Julius z práce a začínají už vyhazovat soc. dem. a fašistické dělníky. Dr. Arnošt dostal rozrušení nervů s nenávisť vůči komunistům, tak že i do lázni Poděbrad musil se uchýliti.

Nemyslete, vy různí Karlič, Arnošti, Bambasí a pod., že vám bude ze setby nenávisťi vůči horníkům po sklizni brnět hlava?

Vždyť oni na svěže hrají každému chvilku a stromy panské nadutostí neporostou do nebe.

Horníci! Nic vám nebude platné hrběti hřbety. Bude-li krize postupovat, nezachráníte se útekem k fašistům a sociálnífašismu! Východisko z krize a teroru leží v bojovném spojení zaměstnaných s vysazenými!

Hleďteje spojení se soudruhy venku a spoječným bojem odrazte fašism, závodní teror a všechny další útoky, kterým budete vystaveni, tím více, čím více se budete křtiti!

Přelisi brzo se o to nadevčí pochynost přesvědčte!

Horníci, nezaměstnaní, dnes v neděli odpo. o 3. hod. všichni na tábor lidu do Babic!

Dělnická rovnost

V kapitalistických státech roste bída a zoufalství — soc. dem. předáci pořádají štvance s programem:

„V Rusku se žerou malé děti“.

Brno 2. VIII. — Soc. dem. předáci, kteří dávají v Československu souhlas ke všem zhoršením postavení dělnické třídy, chtějí svoji protidělnickou činnost nečím maskovat. A dělají to tím, že pořádají štvance proti SSSR, kde říkají dělníkům: My jsme sice hlasovali pro snížení podpor, pro výjimečné zákony, my souhlasíme se snižováním mezd, ale dělnici, ve SSSR — tam je to ještě horší, tam žerou hladem i děti.

Toto udělali i v sobotu v dělnické obci v Chudčicích u Kuřimi, kamž přišel mluvit jeden člověk, vrátivši se ze Sovětského svazu. Na schůzi přišli i vidčové soc. dem. z Těšova a pan sekretář Tymeš, mající 3000 Kč měsíčně. Dali své přednášce název „v říši Stalinově“ a byli tam pronášeny takové štvance proti SSSR, za které by se nestyděl ani některý fašistický vůdce. Rečník chválil fašistický tisk, že prý také píše někdy pravdu, a za velkého smíchu prohlásil, že v Sovětském svazu žerou malé děti.

On prý to sám viděl. Pak se spjel a řekl, že to bylo u východních národů, které žerou děti ze zvyku.

Dělnici, přítomní na schůzi přijali řeč s odpořen, přítomní rolníci se tomu smáli, neboť věděli, že je referent houpa.

Ale my se dnes obracíme na soc. dem. dělníky a ptáme se jich co tomu říkají, že soc. dem. předáci pořádají takové přednášky, na kterých štvou nepravdivě proti SSSR. Na přednášce vzal si slovo i pan Tymeš. Chlěl hájit protisovětského agenta, ale když slyšel odpor přítomných, honem si sedl a mlčel. Jakou pravdu mluvil soc. dem.

protisovětský agent, je nejlépe vidět z toho, že se dovolával ing. Kleina, jehož švagr byl na schůzi přítomen a všechny povídačky řečníka vyvrátil. Dělnici přijali řeč soc. dem. předáků s velkým odporem. Protisovětským klevetám nikdo nevěří.

Soc. dem. předáci utřžili si v Chudčicích velkou blamáž a mají ještě tolik drzosti, že se s tím v Mor. Příteli Lidu chlubí. Soc. dem. dělnici se pana Tymeše zepaťují, jestli mu dávají ty velké peníze za to, že chodí na schůze podporovat štvance o pečených dětech.

Dřevodělnické dělnictvo v Přerově se sjednotilo k boji za uzavření kolektivní smlouvy a proti snížení podpor.

Ve středu 26. m. m. konala se společná obrana dělnictva proti snižování podpor v nezastřežené dřevodělničku, na které brali účast dělnici soc. dem., nár. soc. a rudých odborů. Na této por v schůzi jednalo dělnictvo o těžké situaci a o poměrech v místních dílnách, které jsou neudržitelné, a vypracovalo návrh na uzavření kolektivní smlouvy, který byl zaslán místnímu společenstvu stolařů. Přerovské dělnictvo vyzývá své kamarády dřevodělníky v ostatních místech na Moravě, aby bojovalo společně za uzavření kolektivní smlouvy, neboť dnešní bezsmluvný stav je nevyhledný. Dále byla na schůzi projednávána otázka

Oděvy dobře a levně

nakoupíte u firmy

Stiasny
Brno, Masarykova 14.

Herriot ve SSSR.

Jak by byl pohoštěn podle představ kardinálů a »socialistických« novinářů.

Moravský přítel lidu

Sovětská Ukrajina umírá hladem.

Utěk obyvatelstva do středního a východního Ruska. — Z vesnic zmizeli psi a kočky. — Krádeže nezralých plodin na polích. — Zoufalé obyvatelstvo.

Ukrajínští soudruzi nám piší: Ukrajina, vynikající neúrodnější půdou, země, o níž se před válkou říkalo, že je „obilnicí Evropy“, neboť vyvážela ročně 5½ milionu tun obilí — tato země je nyní v takové situaci, která svým rozsahem se podobá hladové katastrofě z let 1921—22. Vše vypadá opravdu paradoxně. Sovětská Ukrajina se stala opět vyšší úrovně své zemědělské kultury.

Již před válkou byla Ukrajina zemí moderního zemědělského hospodářství. Ukrajínští rolníci používali k obdělávání půdy a při polních pracích hospodářských strojů, kdežto v té době ve většině ruských krajů převládala v zemědělství primitivní zaostalá technika.

Komunistická vláda provedla na Ukrajině násilnou kolektivizaci v míře daleko větší než v jiných oblastech sovětských. Učinila tak hlavně proto, že ukrajinské zemědělství bylo vyspělejší a že rolníci na Ukrajině zvykli již moderním hospodářským strojům. Násilná kolektivizace však lidí zotročovala a budila v nich odpor k bezohledným diktátorským metodám. Stalo se, co Marx napsal ve svém „Kapitálu“ o otročím hospodářství: Otrok nemůže pracovat s moderními stroji a všeljak je nič.

Zotročení ukrajinský zemědělec nechtěl pracovat pod tlakem bezuzdného násilí, zejména když viděl, jak sovětské úřady konfiskují mu všechno obilí, které odváží do velkých měst a průmyslových středisk. Rolníkům se násilně odnímala r-

stlední skýva chleba a nikdo se nestaral, z čeho budou žít.

Dopisy, které přicházejí z Ukrajiny, vyprávějí hrůzné věci. Vesnice a města umírají hladem. Obyvatelé v panice prchají před hladovou smrtí do severních a východních krajů ruských nebo v zoufalství se snaží dostat do Rumunska a Polska. Ve všech není slyšet štěkotu psů. Psi a kočky byli snědzeni. Z jara pořádaný byly honby na křečky, na jejich podzemní špejchary a polní myš byla hladovějším výbornou pochoutkou. Sovětská vláda, aby zabránila návalu uprchlíků z Ukrajiny do Ruska (kde zásobovací situace je mnohem lepší), rozestavila podél hranic sovětské Ukrajiny odděly rudé armády a tímto „svěrázným“ způsobem oděluje Ukrajinu od Ruska.

Sovětský tisk píše, že se na Ukrajině rozmohly „krádeže socialistického majetku“, že lidé vykopávají nezralé brambory na polích a upravují si zelené obilí pro jídlo. Jistě se nedopouštějí těchto „krádeží“ z nějakého loutnictví nebo z příčin sabotážních. Hladovějící obyvatelstvo se prostě brání smrti. O tomto lidském utrpení sovětský tisk vůbec nepíše. Hlad na Ukrajině prostě pro komunistickou diktaturu neexistuje. Naopak, v zoufalých činech hladovějícího obyvatelstva vidí komunistická diktatura »akci kulaků a petljurovců« a o cíelně se prohlašuje, že Ukrajina musí dát letos sovětské vládě 55% obilního plánu. Musí, »za každou cenu«, pravil komisař Cernov na Všesvazové

obilní poradě v Moskvě. (Viz čas, »Za Industrializaci« 27. V.)

Budoucnost nešťastné Ukrajiny je velmi smutná. Třicet milionů jejího obyvatelstva neví, jak budou žít. Její hospodářská katastrofa přiosití jenom všeobecný zmatek a dokonce může ohrozit základy sovětské industrializace. Třeba poznamenat, že na Ukrajině jsou největší zásoby kamenného uhlí (donoňský revír) a železné rudy (Křivoj-Roh a Nikopol).

Ukrajina byla do nedávna nejbohatším územím sovětského svazu. Ale sovětská vláda „svěrázným“ vykořisťováním zničila ukrajinské hospodářství a ohrozila život milionů pracovičtého ukrajinského národa.

P. F.

Každé tři minuty svat

Zajímavosti z anglické statistiky v nedělní přednost

Statistický úřad Velké Británie uveřejňuje každoročně zajímavé číselce, které podávají přehledný obraz života anglického národa. Anglie má však kromě svých úředních statistiků ještě také značný počet statistiků soukromých, kteří pěstují statistiku ze zájmu jako sport. Dik svědomitost těchto četných spolupracovníků ústředního statistického úřadu lze se z anglické statistiky do

Je to pravda?

V Rusku hynou miliony lidí hladem.

Nedělní »Bohemia« uveřejňuje výzvu vídeňského arcibiskupa a kardinála dr. Theodora Innitzera, v níž volá všechny bez rozdílu národnosti a náboženství a zvláště mezinárodní Červený kříž k organizaci velkoruse pomoci milionům lidí, kteří v sovětském Rusku trpí a zmirají hladem. V této výzvě, která je podepřena zprávami arcibiskupa ha-ličského Ondřeje šeptýckijho a dále Angličana Garreth Jonese, jakož i generálního sekretáře kongresu evropských národností dr. Ewalda Ammendeho, mluví se o strašlivé bídě, která řádí v Rusku, zvlá-

ště na Ukrajině a na severním Kavkazu. Miliony lidí již zemřelo hladem.

Také nové žně, o nichž právě komunistické listy psaly, že předčí všechna léta minnlá, nedávají vyhlídek k nějakému zlepšení a zmírnění bídy ruského lidu. Naopak, dalším milionům lidí a dětem hrozí dále smrt hladem. Proto je třeba urychlené a mezinárodní velké pomoci. List uveřejňuje také již plán pomocné akce, který vypracoval dr. Ammende a v němž právě kladen je důraz na rychlou pomoc.

Národní listy, Polední ostravský deník

hynulo na 200 opic, 4 lvi, 2 sloni, 2 medvědi, nositi velký rozruch. —c.

Existuje v sovětském Rusku lidojedství?

Strašné doklady z Kubánské oblasti.

Tuto otázku dává známý ruský národohospodář A. Markov. V orgánu prof. Miljukova „Poslednija Novosti“ na ni odpovídá: „Když ze hranice došly první zprávy o lidojedství v SSSR, nezpůsobily, jak se mně zdá, náležitý dojem. Je možné, že dopisům z Ruska, v nichž se mluvilo o kotletách z lidského masa, prodáváných na trzích, nebylo docela uvěřeno. Myslelo se sice, že nenávisť sovětské vlády ponouká odesílatele těchto dopisů líciti pochmurnější obraz. Situace obyvatelstva je všude taková, že lidem zmíráním hladem nic vlastně nezbývá. Původní dopisy z Kubánské oblasti od lidí viry nejhodnější přinášejí strašlivé doklady, na jejichž pravdivosti nic nezměním to že se zdají prostě neuvěřitelnými. V jednom z oněch autentických dopisů se píše:

„Celé vesnice i nás vymírají hladem. v chatách leží mrtvoly několik dní, nemá jich kdo pohřbíti. Na hřbitov se dovážejí mrtvoly bez rakví, nezakopávají se, nýbrž házejí prostě na hromadu. Často možno v odlehlejších ulicích nebo kolnách viděti lidskou mrtvolu ohlédanou psy. Domáci zvířata, hlavně psi a kočky byliž snědzeni. Koňské maso je vzácná lahůdka a prodává se velmi drahě. Lidojedství panuje, zatímco na trhu se prodávají kotlety nebo salám z lidského masa.

V našich vesnicích bylo mnoho případů, kdy matky zabily děti nebo muže, aby je snědly. To nejsou žádné báchorky (pisatel uvádí plným jménem známého člověka, jehož zabil vlastní žena). Na ulicích, na tržištích a na nádražích se všude válejí mrtvoly, a každý tomu tak uvykl, že jde kolem mrtvoly, zakopne o ni a jde dále.“ — Nebo jiný dopis: „V jedné rodině zemřel otec, hospodář. Sousedé čekali, že jeho manželka přijde k nim, aby se uradila o pohřbu. Leč žena nepřicházela. A tak jeden soused ze zvědavosti jde k ní, a čeho nevidí? Matka se synem sedí u mrtvoly zemřelého otce. Na otázku sousedovu, co dělají, odpovídá žena: „Radím se s dětmi, co máme dělat: zda pochovat otce, nebo ho raději sníst.“ — Ohromná byla bída r. 1921, ale srovnati ji s nynější situací nelze. Pohřbů nemožu z důvodů na mně nezávisících uveřejniti tiskem ještě jeden doklad, svědčící o hladových hrůzách v severokavkazských krajích a o lidojedství. Myslím, že tento doklad bude uveřejněn. Sepsal jej cizinec pro svou vládu. Tento cizinec je vynikajícím znalcem zemědělství SSSR. Potvrzuje nejenom to, že obyvatelstvo severokavkazského kraje umírá hladem, ale i případy lidojedství. Na otázku je-li v SSSR lidojedství, musím odpověděti určitě: ano, je. A není žádného důvodu očekávati, že letošní úroda stav věcí zlepší.“

9.08 Riga: ... kterou přiči naši čtenáři:

Deset milionů lidí zahynulo v Rusku hladem během šesti měsíců

Sensační zpráva, která se zdá neuvěřitelnou.

London. Velkou sensací angl. deníku jsou ohlášená data amerického profesora Richarda Selletta, která se týkají obětí hladu v sovětském Rusku. Ve svých člancích americký profesor tvrdí, že během posledních šesti měsíců v Rusku jižním a východním, tedy nad Volgou, na Ukrajině a na severním Kavkaze zahynulo hladem asi 10 milionů lidí. V některých vesnicích vyhynulo hladem plných 80 procent obyvatel. Na konci svých zpráv americký profesor vyzývá křesťanské církve v Americe a organizace Červeného kříže, aby v dohodě a porozumění s ostatními podobnými organizacemi a společnostmi přinesly pomoc hladovému národu ruskému. Nejde tu o bolševický režim, praví profesor, ale o obrovské masy lidstva, které trpí bez své viny. Zprávy amerického profesora velmi vzrušily celou Anglii a podle dokladů zdají se býti pravdivé, neboť profesor dovozuje, že hlad v Rusku je zaviněn ne obyvateli Ruska, ale hospodářskou socialisací sovětského vedení.

Časopisy

- **Kulturně politická revue**

- *Sobota, Nová Svoboda, Přítomnost*

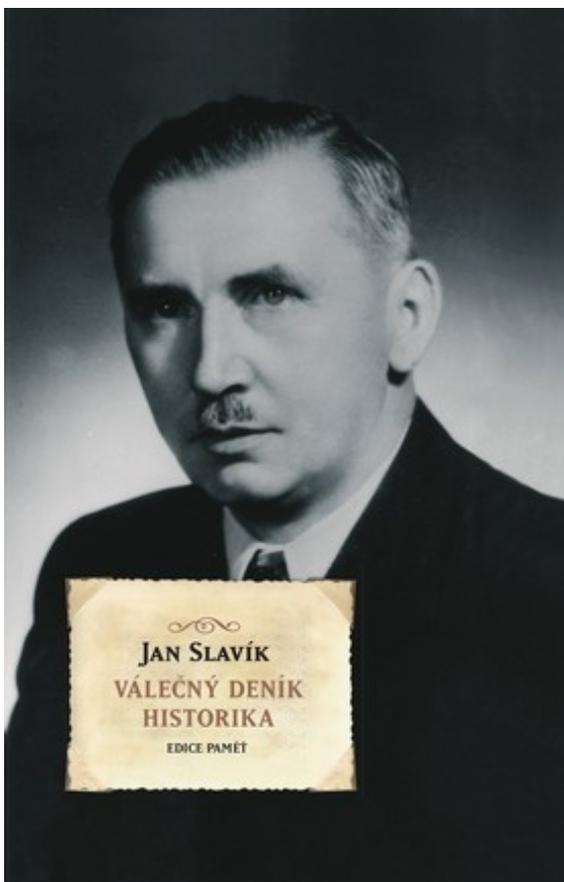
- **Slovanský přehled**

- *Slovanský přehled: Sborník pro poznání politického, hospodářského, sociálního a kulturního života slovanských států a národů (Dr. Vincenc Charvát, Dr. Jan Slavík)*

- **Prosovětské časopisy**

- *Svět sovětů, Země Sovětů*

Jan Slavík, Vincenc Charvát

Svět sovětů, Země Sovětů

Z obsahu:
 B. S.: Ruská vesnice uprostřed zni. — Arch. Jar. Krejcar: Po návratu z Ruska. — Vítězství historické důležitosti. — Protisovětská hladová kampaň. — O. K.: Maršné snahy nepřátel. — Jar. Kratochvíl: Sovětská vesnice. — Povolejší Němci odmítají B. Hitlera. — Uralská. — Překážky, obtíže, chyby. — Sovětský sport. — Moskva—Kara-kum—Moskva atd.

...toz je naprosto nepřipustné pro boševiky. Doufat po těchto zkušenostech, že zemědělské orgány budou schopny povznést chov dobytka, znamenalo by stavět na písku. Zde musí zasahovat celá strana, všichni naši pracovníci, členové i nečlenové, majíce na zřeteli, že dobytkařství je nyní stejně prvotním problémem, jako byl včera problém obilí, již úspěšně rozřešený.

* »Stalin o krizi světového kapitalismu a rozmachu socialismu v Sovětském svazu.« Praha 1934, str. 54, cena 2 Kč.

...matoru. V lednu otevřena v Kuzněcku čtvrtá kokárna, v únoru ve Stalinsku šestá Martinská pec — největší z došavadních ve SSSR. Blíží se dokončení obrovský chemický kombinát v Bobříkách (Moskevská oblast), jenž se skládá ze 6 velkozavodů: keramického, na výrobu čpavku, dusíku, kyseliny siřicé a vysokých pecí. Dostavěno již 110 závodních budov, celý kombinát zaujímá plochu 10.000 ha. V Bobříkách vystavěny již obytné domy s 10.000 lůžky. 24. prosince 1933 byl zahájen slavnostně provoz prvního oddílu kombinátu, jenž sám pohltí investice v sumě 320 milionů rublů.

zemědělské poměry v SSSR v roce 1933

Jarda Procháška

Křivka diagramu vykazuje nepřetržitý vzestup a má tendenci dosáhnouti stále větší výše, snahu odpoutati se z hlubin čísel k vrcholům nových hodnot, jaké se dosud nevyškytily v celém vývojovém pásmu; to je cosi, čemu jsme dávno odvykli v tabulkách statistik západního světa, znázorňujících pokles; a v tomto pozvolném hospodářském umírání západu jen občas nastane nepatrný výkyv vzhůru, stejně bezmocný jako beznadějný. Pusto a mrtvo v křivkách západních diagramů.

Jiný obraz, plný vzruchu a dramatického postupu, plný výboje a síly, poskytujte sovětská statistika; nikoliv nerozodnost a bojácnost, ale tvrdost práce, drtící vítězné překážky. Osvození a radost, boj, rytmus úspěchů stoupá imponantním tempem, a připravuje půdu lepšímu, zdravěmu zítřku.

Všimněte si statistik zemědělského sektoru: úroda zrní, včera a dnes. Před léty, strhané svaly, primitivní technika hospodářských strojů, roztržitostná hospodářství, chaos výroby, ale nezávislost jedinců, udupaná ostnem náhody. Po revoluci změna. Roztětí starého, nový řád, vzbudivší nejprve útrpný úsměv, cynismus, rozpaky a na konec údiv liberálů.

úhrnná sklizeň obilí ve SSSR

Year	Harvest (million tons)
1913	801.0
1930	835.4
1933	898.0

Svět sovětů

Protisovětská „hladová“ kampaň

V posledních dvou měsících byla v českém tisku vedena zesílená kampaň nepravdivých zprávek, které prý v Rusku dosáhly katastrofálních rozměrů a které je důkazem, že zemědělská politika sovětské vlády se kdekdy stala vesnici, kolků banerem. To probíhá takhle: zejména večerními odboji a kády za lidu až po „Národní listy“ za důkaz, že sovětská soustava není s to rozvíjet základní hospodářské odvětví. Tím se nepřipravuje všechna opatření, při kterých lidé políkové — podle jistého — socialistického učení se na kapitalistických budovách krší rozvrácených kapitalistických států.

Sámohle prostě a s lidem, je všechno to, co v posledních měsících český lid ve svých písemných a hovorových slovy psal o „hladu v Rusku“, neodpovídá skutečnosti. Právě v tomto čase články, podávající věcně správné obraty, v jakém stavu se nachází zemědělství v Rusku přímo, zemědělství a průmysl v Rusku, neodpovídá skutečnosti. Právě v tomto čase články, podávající věcně správné obraty, v jakém stavu se nachází zemědělství a průmysl v Rusku přímo, zemědělství a průmysl v Rusku, neodpovídá skutečnosti. Právě v tomto čase články, podávající věcně správné obraty, v jakém stavu se nachází zemědělství a průmysl v Rusku přímo, zemědělství a průmysl v Rusku, neodpovídá skutečnosti.

Odhad tedy vzešle zesílené kampaň se dvou měsících český lid, obyčejně černá materiál k protisovětským kampaním z časopisů ruských, protirevolučních a emigrantů. Při tom obyčejně v redakcích bylo ruské kontrarevoluční noviny. Jistě to bylo ruské kontrarevoluční noviny. Jistě to bylo ruské kontrarevoluční noviny. Jistě to bylo ruské kontrarevoluční noviny.

„Vzhledem k vyjasnění se přiznání (výše než průměrné) perspektivám na úrodnosti úrodnosti úrodnosti...“

Za prameny služi emigranti — za vzor Hitler!

Odhad tedy vzešle zesílené kampaň se dvou měsících český lid, obyčejně černá materiál k protisovětským kampaním z časopisů ruských, protirevolučních a emigrantů. Při tom obyčejně v redakcích bylo ruské kontrarevoluční noviny. Jistě to bylo ruské kontrarevoluční noviny. Jistě to bylo ruské kontrarevoluční noviny.

„Vzhledem k vyjasnění se přiznání (výše než průměrné) perspektivám na úrodnosti úrodnosti úrodnosti...“

Autokolona s obilím, odvádným do obiloz „Vorotilov“ v Tadžikistánu.

V moskevské oblasti je dobrá úroda. Zato dává až 2 tany z 1 hektaru.

du v jižních rayonech SSSR rada lidových komitů SSSR DV Východní nařízení. „Telegraphem“ Avta však tomo žně, že sovětská vláda ukládá kolchozům zprout.

„Vzhledem k velké bídě umění v vláda a úrodnosti, že dávky obilí, vlny odvádějí, budou nyní zvýšeny a to, že všechna obilí kolektivní rolnictví a hospodářství jsou povinná odvádět množství obilí zvýšit se 16 na 22 procent. Kromě toho, kolektivní

léte vydal celou řadu sdělovacích, například telefonování dopisy, domněle dobytí od silnicovců z Ruska. Patně utvářel pro sbírání v nouzi, na jezdě obilí letní jako prvotní úmysl Hitlera a demonstrativní příspěvkem 1000 marek! Tyto hitlerovské zprávy o obilí v Rusku přelý se světového lidu jedné noviny, totiž Bolševism a Berlinga v Anglii, než v „Lidě“ a „Lidě“ v Anglii. A dokonce také zde dlejší organizovat sbírky na ruské vlny obilí podle zpráv „Poledního lidu“ a „Českého lidu“. Při dojení lidé se zásluhou tato provokace výjim příli divocí! Ovšem, chceme zdůraznit k Hitlerovi! To jsou zdroje nejvyšší zdejší kampaň proti sovětm!

Nezapomněte, že v pravda vítězí!

Každá lež má krátké nohy, daleko nedojde. Právě nyní Livnovými úspechy, řadu nových seter a polní zbraně se také, mezi ruskými a francouzskými, Francie vyhlásila do Ruska Heršova, Polko porodu do Věsta, v Rusku, Anglie rychle hlávková svůj komit se SSSR. Společně je záměru do jev, dokonce i Buranico snail se pro palčivost otázky besarabské upravit k Rusku svůj poměr. Ruskm v letní sezóně předloží velké množství zahraničních turistů, zejména amerických. Běží bude v nových měřících zemi mnoho nových pospůl a zprávy o tom, co v Rusku skutečně je. I poslední kampaní nepřevládá, kterou rozvíjí český lid, skoncí bílamy a mlá by končil i obdivem jeho autority. Závěra však přiměřeným poměřílik českých vládních skupin, že tato

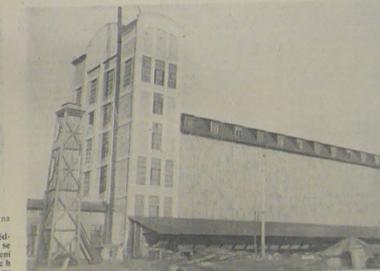
kampaň, zřejmě vyvolaná z jednoho místa, byla v zářez mešle! Podle zprávy se očekává Práva lidu, utvářel se jakýsi výjez pro pouze hlávková vlny Ukrajině. Po lež měsíčních hlávková stáří se i částí mešle sovětské, aby tato kampaň zahájil nové hlávkové proti SSSR. „Práva lidu“ stáří se jin v čes!

Kolektivizace zemědělství ve SSSR.

Rok	% cel. zemědělství	% zemědělství na celkové půdě
1927	0,8	0,7
1928	1,7	1,2
1929	3,9	2,6
1930	23,6	30,9
1931	55,1	63,6
1932	61,1	77,9
1933	64,4	

Traktorizace zemědělství ve SSSR.

Rok	počet traktorů	HP
1913	130	?
1924	2.560	25.600
1925	10.501	109.700
1927	24.504	254.000
1928	28.733	278.000
1929	34.943	301.000
1930	66.302	613.000
1931	72.078	994.800
1932	124.004	1.831.800
1933		2.701.800

Elevator (obilí sypká) na jižní Volze.

Mláčné kombajny v ústřední oblasti (terozem).

Svět sovětů

svět sovětů
časopis přátel sovětského svazu
praha, září 1933
ročník II. číslo 9

Ruská vesnice uprostřed žni

V tomto roce se svádí ve SSSR rozhodující bitva o kolektivizaci zemědělství. Aby bylo možno tato důležitá období v jejím postupném rozvoji, uvádíme zde řadu konkrétních, praktických skutečností o tom, co se děje na ruské vesnici dle. Barance při tom již zřetelně na dopis, její jsme dostali od přítelky z Tomské oblasti, chceme uvést příklady práce, jak a oběti, které při kolektivizaci musly přelomovány, zejména v boji se zbytky kulaků, vylučte písemně, konkrétně a podrobně.

Kolik plodin rolník odvádí z kolku mu zůstane?

První důležitým sáskovým opatřením tohoto roku v rámci kolektivizačního procesu byl dekret z 19. února. Účelem jeho byla zjednotit jasně v tom, aby členové každého kolchozu předem přesně věděli, kolik obilí ze skláně jsou povinni (oprávno zákonem, ne jako dříve jen na základě uměněviny) odvést státu a kolik jim zůstane, což také bylo uváděno v ústřední části každého kolchozu. Tento dekret stanovil, že každý kolchoz musí odvést státu 10 procent z celkové skláně, zbytek zůstane kolchozovi. Za ten účelem jest ustanoveno, že z každého hektaru musí rolník odvést na percentální část skláně úrody, níže určité, již v lednu stanoveno množství. Čím více rolník kolchozu odobírá, tím více jim zůstane. Množství, jež musí být odvedeno státu, jest určeno různě podle obvodů a také podle toho, využívá-li kolchoz při setbě a skláně pomocí státních strojových stanic nebo ne. Množství to obnáší na hektar 0,8 až 10 metrických centů u kolchozů, reestavilice a pomocí státních strojových stanic — 0,5 až 2,7 centů u kolchozů, které jsou pomocí mlýn, mlýnů a nebo jiných strojů.

Kolik plodin rolník odvádí z kolku mu zůstane?

První důležitým sáskovým opatřením tohoto roku v rámci kolektivizačního procesu byl dekret z 19. února. Účelem jeho byla zjednotit jasně v tom, aby členové každého kolchozu předem přesně věděli, kolik obilí ze skláně jsou povinni (oprávno zákonem, ne jako dříve jen na základě uměněviny) odvést státu a kolik jim zůstane, což také bylo uváděno v ústřední části každého kolchozu. Tento dekret stanovil, že každý kolchoz musí odvést státu 10 procent z celkové skláně, zbytek zůstane kolchozovi. Za ten účelem jest ustanoveno, že z každého hektaru musí rolník odvést na percentální část skláně úrody, níže určité, již v lednu stanoveno množství. Čím více rolník kolchozu odobírá, tím více jim zůstane. Množství, jež musí být odvedeno státu, jest určeno různě podle obvodů a také podle toho, využívá-li kolchoz při setbě a skláně pomocí státních strojových stanic nebo ne. Množství to obnáší na hektar 0,8 až 10 metrických centů u kolchozů, reestavilice a pomocí státních strojových stanic — 0,5 až 2,7 centů u kolchozů, které jsou pomocí mlýn, mlýnů a nebo jiných strojů.

Jarní osev.

Letošní jarní osev byl prováděn za soustavě pomoci státních strojů a traktorův stanic, které vedle státní povinnosti i této stanice na provedení všech základních prací zemědělského díla dle sítu v naturálních, které přes stanice přechází také do státních fondů. Tato sítu obnáší z úrody obilí, kukuřice, slunečnice, travy a jiné 20 procent, z řepy 17 procent, z brambor 16 procent. — Dříve vždy seděl (kukla) za provedení těchto prací bral od malého zemědělce, ne majícího koně a nářadí, polevoval úrody (sopodnikar), aby bylo možno skláně se skláně, o jakou část úrody se jedná při odvedení povinnosti státu, případně stanice, uvádíme, že se děje na severním Kavkaze skláně při malé početím osádků mlýn (bez strojů) z jednoho hektaru pšenice 10 až 12 q, letos počítaje se skláně 15 až 18 q. Někteří vylučte dobře řízece kolchozu (na př. v přezradě v krasnojarské oblasti v území) skláně až loni až 18 q řepy a 135 v bramborů z hektaru. V Tatarské republice počítaje, letos a úrody 10 q pšenice z hektaru. Poměr mezi strojovými a traktorovými stanicemi i kolchozy je upraven typovou vzornou ústavou, potvrzenou vládou. Na základě ní platí kolchozy za práci, vykonanou pro ně stanic, výše uvedeným procentem skláně v naturálních (obilí, jádra slunečnice, les, řepa, brambory). Praktická vzorná sítu byla potvrzena vládou 5. února 1933 a nebyla jen přílohou zákona. Nabývá za určitě kromě vylučte mají dostat stanice jasně do 1. srpna do 25. září. Vylučte se nabýváte každý pátý den při jeho provedení. Stanice poskytlující si s procent obilí a jiných plodin pro sebe pro zasobování, případně přeměňování svých traktorů a obilí, osádky případně stanic. (Dekret z 25. srpna 1933.)

Osati do žni.

V této době pod sítu, plánovou kontrolou byla řízece k tomu, aby dobře byla provedena skláně pšenice, aby pole (brambory, řepa) byla dobře zřetla, aby bylo možno vynechat se skláně, ležící osádkou, pro práci rolníky, aby bylo možno sáti v polích (oprávno) stroje, počítaje pro skláně. V srpnu bylo již zřetla sítu připraveno 2000 strojových a traktorových stanic, které dostaly ze státních tovarů kolem 100000 traktorů (— 3 mil. kolchozů sítu), 50000 mlýnů, 20000 motorů a koloboků, 10000 kombinů, 8000 traktorů, 40000 automobilů, a také množství skláně zemědělských strojů. Celkem představitelů územní stanic, se státními přísluší dle mlýnů rabla. Pro další nepřibývá budoucími kvantitativně množství strojů bude řízece postupovat. Dva organizace na výrobu traktorů, sklánětraktorů a kombinů, mlýnů a loď na Volze.

Cifry nejvíce mluví o výsledcích velké práce, vykonané sověty. Osádky plocha v r. 1914 obnášela 1.205.000 ha. Největší a nejlepší její část patřila bohatým. Měli rolníci díti se na dílu. V r. 1932 osádky plocha činí 1.920.000 ha. Z ní 1.190.000 ha bylo osádko kolchozy, sklánějící se z dřívějších malorolníků a zemědělských řízece. V letošním roce je osádko plocha ještě větší.

Důležitější než množství jest — jakost. Lze prohlásit s plnou rozhodností, že dosud nikdy Povolží neviděto tak dobře obilí plodiny — jako letos. Po druhé v historii Povolží uváděte se v sítu osádky nových obilních kultur. Po své se zde pěstují technické kultury. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce.

Němci z Povolží odmítají lži Hitlerovy

Hitlerovo Německo jest politicky a hospodářsky osamoceno. Neví kudy se slepé ulice. Neví, jak uchálení bouřící se proudem osamocení své morální a sociální bídy, zabíjalo kampaň o »hladu v Povolží. Uředně ohlášené sítu v propagandě, že by dnes němečtí tyraní rádi od činu utekli. Leč jest již pozdě. »Jak se do lona vola, tak se z lona ozývá.« Dvěřujeme články o historii a dnešní situaci povolžských Němců.

Pole, pole — nekonečné pole. Jsou široce rozložena po březích Volhy. Díky letošním úrodnému slunci jsou tato pole přetížena zlatou pšenicí, bohatým žitem a barčnými slunečnicemi. Na rozložité těchto žetoucích poli velko by se celé východní Prusko se svými bažinami, jezírky a písčnými pustinami. Dvě Saska by se vešla na území sovětské německé republiky... Avšak pouze v jednom Saska žije přes 5 milionů obyvatel, ve východním Prusku 215 mil. a v sovětské německé republice povolžské pouze 600.000.

Vše jak čtrnácti rolnických hospodářství neměla žádného těžkého dobytka, nemohla si sama obdělávat půdu. Více než jedna pětina hospodářství neměla krávy. Velmi rychle zde postupovalo sociální rozvrstvení rolnictva a jeho ožebračení. Mizela střední vrstva, klesal počet hospodářství v osevní plochu od 8—16 desátek a s 2—3 kusy těžkého dobytka. Zárůstala sídlem kulácká část, která zabírala půdu a třetí stávek mlýny, parníky a loď na Volze.

Cifry nejvíce mluví o výsledcích velké práce, vykonané sověty. Osádky plocha v r. 1914 obnášela 1.205.000 ha. Největší a nejlepší její část patřila bohatým. Měli rolníci díti se na dílu. V r. 1932 osádky plocha činí 1.920.000 ha. Z ní 1.190.000 ha bylo osádko kolchozy, sklánějící se z dřívějších malorolníků a zemědělských řízece. V letošním roce je osádko plocha ještě větší.

Důležitější než množství jest — jakost. Lze prohlásit s plnou rozhodností, že dosud nikdy Povolží neviděto tak dobře obilí plodiny — jako letos. Po druhé v historii Povolží uváděte se v sítu osádky nových obilních kultur. Po své se zde pěstují technické kultury. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce.

Obydl německého kolchoznika v republice povolžských Němců.

tuji technické kultury. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce. Po své celé vesnici se uvádějí v širokém měřítku průmyslové a zemědělské práce.

Několik konkrétních ukázk z Povolží:

»ARBEITE.
Komune »Arbeite«, rayon Luxemburg, Ukrajina.

»My, členové zemědělské komuny »Arbeite« v Blumenthalu, protestujeme co nepřehledněji proti lži a »Strave« kampaň německých řízece. Nepřehledněme jejich pomoci. Neopak. Jméme ochotni přilomiti do a sítu k tomu národní oběti chladivě. Jeli díti, nečestnětanoček. Chceme pomoci obětem fašistického teroru v Německu.

Dne 14. července započato bylo s kosením obilí. Jako odpověď na nepravdivé fašistické provokace organizujeme velký útok s obilím, které odváděme státu, jemuž dáme mnoho více německých proletariátu. Třináctim. Letos máme velice dobrou úrodu a přibližně 10 kg obilí na jeden pracovní den. Již letos budeme mlýn i úřední rolníci, zaměstnanci pracovníků. Členové komuny »Arbeite« v Blumenthalu.

»NEUE HOFFNUNG,
vesnice Hoesenberg, kanton Marssdorf. Letos osáto 1000 ha lžiti. Před kolektivizací pouze 300 ha. S potěšením osádky

Svědectví krajanů o poměrech v SSSR

- Korespondence ze SSSR
 - Uveřejňovaná pravidelně v denním tisku
 - Kniha *33 dopisy z SSSR – steny ničeného národa* (I. I. Zolotarev)
- Návštěvníci Ruska a Ukrajiny
 - Významné osobnosti (É. Herriot, G. B. Shaw)
 - Turisté (sovětská kancelář Intourist)
 - Cestovatelé „na vlastní pěst“ (Dr. Jan Slavík – *Po třetí v sovětském Rusku*)
 - Zahraniční žurnalisté
 - Diplomaté
- Reference repatriantů
 - Imigranti v době carismu
 - Bývalí vojáci zajatí za 1. světové války v Rusku
 - Lidé, kteří vycestovali do SSSR ve 20. letech za lepším životem (dělníci, rolníci)
 - Besedy pořádané ve městech a na vesnicích (Ferdinand Keclík)

Korespondence ze SSSR

11. dopis

5. května 1933 (městečko M. v donské oblasti).

Milovaná dceruško,

Tvůj dopis šťastně došel. Těžko jest mi psáti o našem životě. Prosim stále Všemohoucího Pána Boha, aby co nejdříve mne z tohoto trápení vysvobodil a vzal mne k sobě . . . Radu let trpíme hladem. Ty's měla veliké štěstí, že's odejela s Fr. Třebas on od Tebe již utekl, přece aspoň máš, kde se najíst a kde přespat. My druhý rok s tetou M. bydlíme v zahradě v kůlně. Postel máme ze suché trávy. Náš domek prodali jen za to, že já jsem nechodila na povinné práce . . . Což jsem v mém stáří (56 let) mohla v zimě pracovati a ještě hladová a nemocná? Tak nás vyhodili z domku, prodali ho a peníze za něj utržené zaplatili prý tomu, kdo za mně pracoval. Stejně to není žádná pravda a Pán Bůh všechny ty lotry a krvežíznivce spravedlivě potrestá . . .

Letos budeme s tetičkou opět chodit na trávu, budeme ji sušit a připravovat si tak stravu na celý rok. V celém okresu není žádné mouky ani za zlato. Co bude dále, nikdo nám snad neřekne . . . Čekáme lepší příští, ale všechno jde obráceně. Nemoce, hlad! Od hladu hodně pochovali

Dopisy ze SSSR v českých novinách

Večerník Národních listů, Večerní České slovo

4. strana.

Nový dokument bídy a hladu v sovětském Rusku.

Zoufalá žena prosí svého bratra v Čechách...

Čtenář našeho listu zaslal nám dopis ze sovětského Ruska, psaný jeho sestrou. Dopis ukazuje, jak hrozné poměry panují v tomto „socialistickém ráji“. Pisatelka očekává porod a musela odjet do většího města, aby měla lepší lékařskou pomoc. Ale aby mohla odjet, musela prodati šaty. V Kijevě je hrozná dražota, a jak píše sestra bratrovi, na př. funt chleba stojí 6 rublů, láhev mléka 4 ruble, funt cukru 15 rublů. A dopis končí:

„Milý bratře, prosím tě, pomoz mi, v obchodě lze dostat mouku a j. potraviny za dolary. Na kolenu tě prosím, neboť nemáš ani zdání, jak zde žijeme, jsem hladova, pomoz mi, já celý život se budu za tebe modlit. Pošli třeba dolar na státní banku...“
Tak vypadá v socialistickém státě péče o matku a dítě!

pro zaměstnance skladů dvaspade- varů, je křesťe se o osmáct dolarů dani stooupim cen.

Uprostřed hřbitova čekají smrt

Celé obce na Ukrajině vymírají hladem. — Pomali už nikdo nezbude, kdo by pohřbíval mrtvé. — Hrozné utrpení strádajícího obyvatelstva. — Osud Čechů. — Zoufalá prosba do Prahy.

Uveřejňujeme dopis z Ukrajiny, který právě došel do Prahy jistému čtenáři našeho listu.

Nesčíslněkrátě Vás libáme a dou- ze tiskneme na naše srdce. Jste tak daleko, že nám není možno Vás u- vidět, ani k Vám přijít, ani zaletě- ti, abychom si Vám mohli postězo- vat i ukázat Vám naši bídu a utr- pení, hlad a nouzi. Již sotva hladý dýcháme, jen duch je v nás a tělo již úplně bez vlády nosíme, neboť slla z nás již dávno vyšla, takže č- káme každou chvíli smrti, která nás jediné může zbavit toho utrpení. Lí- dé padají jako mrtvy, umírají na ce- stách, polích, při pracích úplně vy- seleni a vyhladověli. Naše obec (čí- tala přes 900 obyvatelů) stala se hrozným smutným hřbitovem, lidu- prázdna, koho nevyhnali do vyhnan- ství, toho zalářovali a zbytek porvol- na hladý umírá. Denně umírají 3 až 6 lidí, takže v dohledné době ne- bude ani nikoho, kdo by mrtvolý pochoval. My, co ještě jediné vo- dou a různými rostlinami udržujeme se při životě, čekáme každou hodi- nu smrti.

Musíme Vám rovněž sdělit smut- né zprávy, že mnoho již našich pří- varů, je křesťe se o osmáct dolarů dani stooupim cen.

buzných zemřelo: strýčkové (uvedena tři jména) a jeho všechny děti a bratrance, knoír, jeho žena i děti. Čechů K. (tagionf-zborovák plukov- ni trubad 2 strel, plukir Krále Jiri- ho z Poděbrad) zabalřovali již dva- krátě a po druhé se více nevrátil, snad zemřel!!! I my čekáme den ze dne, hodinu za hodinou naši smrt. Nemáme ani síly k hovoření, hovo- říme se Soňou, jen abychom se pře- svědčovali, zdať ještě žijeme.

Draží naši holoubkové, švagřičku a sestřičko, upěnlivě na kolenu Vás prosíme, libáme Vám Vaše ruce i nohy, pomůžte nám jak můžete, ale- spoň trochu sucharů nám pošlete, neb můžete-li, nějaké peníze. Peníze ovšem do ruky nedostaneme, museli bychom jít do města (120 km) do sovětské banky, kde by nám místo peněz dali nějaké produkty. Jeden funt chleba stojí 3 ruble (t. j. jeden kilogram rovná se 2,5 funtů, takže 1 kg chleba stojí 162 Kč), 1 funt cukru 6 rublů a o masě není ani řeč.

Bratr je doposud na Solověckých ostrovech na nucených pracích, je- ho ženu i s dítětem vyhnali z domu i Soňa musela opustit náš rodný

dům a stále pláče a vzpomíná Váš a zároveň se zaplácává rukama pro- sí, abyste jí osud nějak pomohli. Chtěla odjet k Vám do Čechie, jak jste psali, ale požadovali od ní jako dcery kulakovy (dcera bohatého rolníka) 500 dolarů za pas. Kde, chudák, je má vzít, když nám všechno pobrali a vydělali si někde peníze není možno, jelikož nic u nás teď takového není, aby si člověk mohl něco vydělat a prodati není co.

Soňa povídá, že jak já zemřu, že půjde kam jí oči povedou, neboť by neměla ke komu jít. Vy jste daleko a taky by jí k Vám nepustili. Bože milosrdný dej, abychom se ještě jed- nou mohli alespoň na okamžik uvi- dět a s Vámi si pohovořit!

Proč K. (uvedeného Čech) odvěk- li do zaláře, se bojím Vám napsat. Sdělte jeho přízvi, že již zemřel, je- mu tak lepší, smrt ho vysvobodila z mučení a trápení.

Draží naši přemilovaní, ještě jed- nou Vás se zaplácává rukama pro- síraze, nezapomeňte na nás a vyslyš- te naši prosbu.

Zatím »Do svidanije« pročtajte! Libají Vás Vaši straceni z Ruska.

domně
»To m
že mi
jak řek
spodly
NOVÝ
NEH
»Vše
sgim
»Jak
citně
»Ne
tak si
DETS
Kar
jicko
vujš
Vajš
liček
tu si
hark
MIL
M
kde
hlav
nák
klus
»
dus
zad
»
kdy
obr
SO
j
ter
šle

Dopisy ze SSSR v českých novinách

Dělnická rovnost

Interní zprávy politických a hospodářských institucí

- **Ministerstvo zahraničních věcí (Československé zastupitelství v Moskvě)**
- **Ministerstvo financí**
- **Ministerstvo sociální péče**
- **Ústředna hospodářských a živnostenských komor**

Organizace pomáhající strádajícím Čechoslovákům

- **Československý ústav zahraniční**
 - Vytvořen pomocný výbor
 - Na financování akce se podílelo Ministerstvo sociální péče (celkem 340 000 Kčs – 170 000 ČUZ a 170 000 Zastupitelství ČSR v Moskvě) a Ministerstvo zahraničních věcí (30 000 Kč)
 - Torgsin
- **Československý Červený kříž**
- **Spoluúčast ostatních organizací a institucí**
 - Ústřední sdružení Čechů a Slováků z Ruska
 - Kuratorium jubilejní domoviny zahraničních Čechů a Slováků v Praze
 - Kostnická jednota
 - Společnost sv. Rafaela na podporu katolických vystěhovalců
 - Apoštolát sv. Cyrila a Metoděje